

**Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIC-494/17-C

Název právnické osoby vykonávající činnost školského zařízení	Dětský domov a Školní jídelna, Zvíkovské Podhradí 42
Sídlo	Zvíkovské Podhradí 42, 397 01 Písek
E-mail právnické osoby	marie.barabasova@ddzvikov.com
IČ	60869071
Identifikátor	600028267
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Bc. Marie Barabášová
Zřizovatel	Jihočeský kraj
Místa inspekční činnosti	Zvíkovské Podhradí 42, 397 01 Písek Libušina 1044, 399 01 Milevsko
Termín inspekční činnosti	7. 6. 2017 – 9. 6. 2017

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného dětským domovem podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a podle zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Dále dle souvisejících a prováděcích právních předpisů, které se vztahují k poskytování vzdělávání a školských služeb. Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu dětského domova a jeho souladu s právními předpisy.

Charakteristika

Príspevková organizace (dále také „školské zařízení“) vykonáva činnosť detského domova a školní jídelny.

Nejvyšší povolený počet dětí v detském domově je 24. Výchovně vzdělávací činnost probíhá ve třech rodinných skupinách. K datu inspekční činnosti byl evidenční stav dětí ve školském zařízení celkem 23, fyzicky bylo přítomno 22 dětí, jedna dívka byla v domově mládeže.

Dvě skupiny jsou umístěny ve vile v okrajové části Zvíkovského Podhradí, třetí v rodinném domě v Milevsku. Děti ze Zvíkovského Podhradí se vzdělávají v mateřské škole v Oslově a základní škole v Záhoří, děti z Milevska zde navštěvují i základní školu. Střední školy děti navštěvují v Milevsku a Písku.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Školské zařízení vychází ze střednědobé koncepce detského domova 2016–2019, která je reálná a kde jsou jasně a srozumitelně formulovány cíle. Koncepce je dostupná všem účastníkům výchovně vzdělávací činnosti a títo jsou s ní seznámeni. Školské zařízení i nadále sleduje nové informace pro své další směřování a zohledňuje je při aktualizaci svého školního vzdělávacího programu a vnitřních předpisů (zavádění Standardů kvality péče o děti do praxe). Ředitelka detského domova aktivně řídí pedagogické procesy v zařízení, deleguje organizační a kontrolní pravomoci na další zaměstnance, hlavně na svou zástupkyni, se snahou zapojit je do systému řízení celé organizace. Maximum kompetencí je delegováno na tzv. kmenové vychovatele jednotlivých rodinných skupin, jejichž práci vedení detského domova koordinuje, metodicky vede a pravidelně vyhodnocuje. Řízení a plánování pedagogických činností je systematické, zaměřené na rozvoj jednotlivých oblastí celého výchovně vzdělávacího procesu, personální a materiální zajištění, zlepšování kvality pedagogických činností a účelné využívání partnerství. Vzdělávací program detského domova je otevřený dokument, je průběžně aktualizován a doplňován se snahou o co největší rozvoj zařízení.

Výchovu a vzdělávání zajišťovalo na obou pracovištích (Zvíkovské Podhradí a Milevsko) k termínu inspekční činnosti celkem 12 pedagogů (včetně ředitelky), z toho čtyři asistentky pedagoga. Šest pedagogů nespĺňuje předpoklady odborné kvalifikace pro přímou pedagogickou činnost, kterou vykonávají, přičemž jedna vychovatelka splňuje zákonem o pedagogických pracovnících stanovené podmínky dosaženého věku a délky pedagogické činnosti, které jí opravňují vykonávat pedagogickou činnost i nadále. Pět pedagogů studuje (z toho čtyři asistenti pedagoga s termínem dokončení studia v srpnu 2017). Tyto zaměstnance přijalo zařízení na nezbytnou dobu a v nezbytném rozsahu a prokázalo, že tyto činnosti nemohlo zajistit pedagogickými pracovníky s odbornou kvalifikací. Psychickou způsobilost prokázali všichni pedagogové, bezúhonnost všichni zaměstnanci detského domova. Pedagogičtí pracovníci se podle plánu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků účastní akcí dalšího vzdělávání zaměřeného hlavně na eliminaci rizikového chování a podporu zájmové činnosti. Žádný pedagogický pracovník neabsolvoval terapeutický nebo sociálně psychologický výcvik pro individuální a skupinovou práci s dětmi.

Školské zařízení má velmi dobré materiální předpoklady pro realizaci svého vzdělávacího programu. Budova ve Zvíkovském Podhradí je umístěna v rozlehlé zahradě, která dětem umožňuje sportovní vyžití i relaxační a odpočinkovou činnost. Odloučené pracoviště se nachází v pronajatém rodinném domě v Milevsku. Jednotlivé rodinné skupiny mají

povahu běžného bytu a v maximální možné míře simulují rodinné prostředí. Každá skupina má k dispozici samostatný obývací pokoj, ložnice dětí, kuchyňku a sociální zařízení. Součástí jsou i pokoje vychovatelek s vlastním sociálním zařízením. K přípravě na samostatný život a kvalitní začlenění do společnosti slouží cvičný byt. Vybavení hračkami, pomůckami i sportovním náčiním odpovídá počtu dětí i jejich věku a je průběžně doplňováno a obnovováno. Děti se podílejí na úpravě a výzdobě interiéru jednotlivých bytových jednotek i společných prostor. Výsledkem je příjemné prostředí, které působí útulně a vkusně. Pro společné činnosti využívají děti společenskou místnost, pro zájmové činnosti dvě menší pracovny.

Školské zařízení zajišťuje ve spolupráci s odborně způsobilou osobou bezpečné prostředí pro vzdělávání. Pedagogičtí pracovníci systematicky poskytují dětem nezbytné informace k ochraně jejich zdraví a bezpečí, věnují se prevenci úrazů a dalších rizik vznikajících při všech činnostech zařízení, včetně prevence rizikového chování. Pro případy výskytu všech forem rizikového chování má zařízení stanoveny postupy pro jeho řešení. Míra úrazovosti je v posledních dvou letech nulová.

Stravování školské zařízení zajišťuje ve stanoveném rozsahu, věkových kategoriích a finančních limitech ve vlastní školní jídelně. Vede děti k dodržování pitného režimu a ke správným stravovacím návykům, snaží se zařazovat prvky zdravé výživy. Dietní stravování není aktuálně pro žádné dítě požadováno. Jednou za 14 dní zabezpečují ve Zvíkovském Podhradí víkendové stravování v rodinných buňkách vychovatelé za pomoci dětí, obdobně jako v rodině, včetně nákupu potravin. V rodinné buňce v Milevsku funguje tento režim celotýdenně, s výjimkou obědů ve dnech školního vyučování, které mají děti zajištěny v příslušných školách. Při významných osobních příležitostech dítěte navýšila školní jídelna náklady na nákup potravin o vyhláškou stanovených 300 Kč na jednoho strávnicka a rok. Podmínky jsou vymezeny ve vnitřních předpisech.

Dětem byly prokazatelně a ve stanovených limitech poskytovány částky kapesného, osobních darů a věcné pomoci nebo peněžitého příspěvku při odchodu dětí z domova. Hospodaření domova se získanými sponzorskými dary je transparentní.

Pro úroveň finančního zajištění školského zařízení je rozhodující především výše dotací ze státního rozpočtu poskytnutých na přímé výdaje na vzdělávání a na rozvojové programy MŠMT a výše provozního příspěvku od zřizovatele. Jeho další finanční zdroje tvořily příjmy ze stravného a z příspěvků na úhradu péče včetně příspěvků od úřadu práce pro handicapované děti. Zařízení se daří pro svoji činnost získat i sponzorské dary, které mu umožňují zaplatit dětem letní tábory či zájmové kroužky. Organizace hospodaří pouze v hlavní činnosti, v posledních dvou letech měla kladné hospodářské výsledky. Vytvořené finanční fondy jsou peněžně kryté. Zařízení má finanční zdroje dostačující pro realizaci školního vzdělávacího programu.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vztahy pracovníků k dětem jsou založeny na respektu a porozumění. Dětem je věnována zcela individuální pozornost, pracovníci se snaží o budování vzájemné důvěry a významně podporují děti v naplňování jejich potenciálu. Motivační systém výchovně vzdělávacího procesu je transparentní pro děti i zaměstnance, respektuje cíle, zásady a principy péče a práva všech zúčastněných osob, výrazně upřednostňuje pozitivní motivaci dítěte. Způsob fungování zařízení zajišťuje dítěti ochranu jeho osobního prostoru a soukromí, dítě má možnost „být samo“, své osobní věci má uzamčené a má k nim přístup.

Sledované činnosti v jednotlivých rodinných skupinách dětského domova odrážely činnosti uvedené v týdenních programech. Ve všech aktivitách probíhala přirozená komunikace, dětem byly nenásilnou formou rozvíjeny jejich motorické schopnosti, manuální dovednosti, pracovní návyky, vzájemná tolerance a spolupráce. Děti získávaly postoj k hodnotám práce a ochraně životního prostředí. Velice aktivně se podílely i na činnostech souvisejících s běžným chodem domova, včetně péče o mladší děti, čímž zařízení podporuje zapojení dítěte do sociálních vztahů, navazování přátelských vztahů mezi dětmi a předchází vzniku jakýchkoli forem izolace. Děti jsou vychovatelkami zcela přirozeně vedeny k přijímání odpovědnosti za své denní povinnosti, většina starších dětí si sama organizuje volný čas, rozumně zachází s penězi, většinu financí získaných v rámci brigád si spoří. Domov vytváří podmínky pro blízké soužití sourozenců, pokud ze závažných důvodů není možné jejich společné umístění v jednom pokoji, snaží se zaměstnanci zajistit mezi sourozenci pravidelný osobní kontakt.

Zařízení aktivně předchází i vzniku předsudků a jejich negativních dopadů na děti ze strany okolí, ke kterému by mohlo dojít v souvislosti s poskytováním péče. Provází děti při aktivním výběru oboru středního vzdělávání, který respektuje jeho vzdělávací možnosti. Zařízení na základě odborného posouzení zdravotního stavu dítěte zajišťuje řešení jeho problémů ve shodě s jeho potřebami a zájmy. Pro odcházející děti zařízení připravuje rozloučení, uplatňuje následnou podporu a poradenství, klade důraz na udržení vztahů, které si v domově vytvořily. Každé dítě si při odchodu odnáší fotografie mapující období jeho života stráveného v domově.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Zařízení má zpracovaný program rozvoje osobnosti dítěte, který obsahuje reflexi současného stavu dítěte, cíle péče a jednotlivé postupy vedoucí k těmto cílům. Vyhodnocení pravidelně provádí určený pracovník, v tomto případě etoped. Zde je evidována i klíčová osoba dítěte, kterou je jedna z kmenových vychovatelek příslušné rodinné skupiny. Domov uplatňuje funkční postupy spolupráce s orgány sociálně-právní ochrany dětí, školskými a zdravotnickými zařízeními, osobami odpovědnými za výchovu, policií a soudy. Velký důraz klade zařízení na úzký kontakt se školami, které děti navštěvují, čímž snižuje možnosti jejich rizikového chování. Skutečnost, že domov má v posledních letech téměř nulovou útekovost, svědčí o dobrém vedení a kvalitní práci zaměstnanců. Vedení zařízení se daří zajistit dětem od určitého věku možnost přivýdělků v období prázdnin, což rovněž svědčí o aktivní spolupráci domova s dalšími organizacemi.

Školské zařízení pravidelně hodnotí výsledky výchovy a vzdělávání, čímž podporuje rozvoj osobnosti jednotlivých dětí. Informace o výsledcích výchovy i vzdělávání dětí jsou konzultovány při každodenním kontaktu pedagogických a odborných pracovníků (denní hodnocení) a na týdenním setkání všech dětí a pracovníků zařízení (nahrazuje systém spolusprávy) s cílem co nejvhodněji nastavit další výchovně vzdělávací působení. Hodnoticí systém je přehledný, jasně definován, děti se v něm orientují. Je založen na motivaci a povzbuzování a na kladném přístupu k dítěti. Hlavními hodnoticími metodami je popisná zpětná vazba, sebereflexe ve skupině, slovní hodnocení, získávání či odebrání výhod. K opatřením ve výchově se děti vyjadřují a jsou zakládána do osobních spisů dětí.

Školní poradenské služby zajišťuje vychovatelka zařízení, která vykonává činnost metodika prevence, etopedka a psychologka. Zařízení má písemně definovány postupy, jak si mohou děti a blízké osoby dítěte stěžovat, jak je stížnost evidována a jak je s ní dále nakládáno. Jsou jim k dispozici kontaktní údaje na osoby, kterým si mohou stěžovat.

Školské zařízení navazuje stále nové kontakty s organizacemi a spolky, které zajišťují zájmovou činnost pro děti přímo v zařízení (keramika, angličtina, jóga). Celkové hodnocení výsledků výchovy a vzdělávání i veškeré činnosti školského zařízení je prováděno na jednáních pedagogické rady.

Závěry

Hodnocení vývoje

- Školské zařízení průběžně zlepšuje materiální podmínky jednotlivých rodinných skupin. Odborné psychoterapeutické aktivity vedení dětského domova zkvalitnilo zaměstnáním psychologa a etopeda na částečný úvazek, večerní a noční činnosti nahrazením technických pracovníků na nočních službách asistenty pedagoga. Kvalitativním posunem je i průběžná realizace vypracovaných postupů naplňování Standardů kvality péče o děti ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy.

Silné stránky

- Školské zařízení má jasně formulovanou koncepci s reálně stanovenými cíli, která podporuje rozvoj jednotlivých oblastí výchovně vzdělávacího procesu i zlepšování kvality pedagogických činností.
- Ředitelka na základě potřeby řešení individuálních potřeb dětí zajistila pravidelné odborné služby psychologa a etopeda.
- Zařízení cíleně rozvíjí aktivity zaměřené na sociální, občanský a osobnostní rozvoj, což se odráží v úspěšnosti dětí při přechodu do samostatného života.
- Pedagogický tým efektivně pracuje s dětmi v oblasti resocializace, která se pozitivně projevuje v nízkém počtu útěků.

Slabé stránky

- Žádný pedagogický pracovník neprošel odborným terapeutickým nebo sociálně psychologickým výcvikem, v rámci kterého by získal dovednosti potřebné pro vedení individuální a skupinové terapie.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zajistit pedagogickým pracovníkům odborný terapeutický či sociálně psychologický výcvik pro terapeutickou práci s dětmi.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina Dětského domova, Zvíkovské Podhradí 42 vydaná Jihočeským krajem, U Zimního stadionu 1952/2, České Budějovice ze dne 11. 9. 2001, včetně 12 dodatků
2. Jmenování Bc. Marie Barabášové na vedoucí pracovní místo ředitelky Dětského domova a Školní jídelny, Zvíkovské Podhradí 42 ze dne 30. 5. 2012, č. j. KUJCK 13696/2012/OSMT, na dobu určitou od 1. 8. 2012 do 31. 7. 2018
3. Rozhodnutí MŠMT o změně zápisu do školského rejstříku ze dne 4. 7. 2008 s účinností od 1. 10. 2008, č. j. 12 521/2008-21
4. Školní vzdělávací program pro dětský domov „Nová šance“ platný od 1. 9. 2009, včetně šesti příloh

5. Vnitřní řád Dětského domova Zvíkovské Podhradí platný od 1. 10. 2016 včetně příloh: návštěvní řád, adaptační program, řád cvičného bytu, sankční řád, opatření ve výchově, podmínky smluvního pobytu, smlouva – prodloužený pobyt
6. Střednědobá koncepce dětského domova 2016–2019 s platností od 1. 10. 2016 do 31. 8. 2019
7. Roční plán výchovných činností na školní rok 2016/2017 ze dne 18. 8. 2016
8. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na školní rok 2016/2017 ze dne 8. 9. 2016
9. Minimální preventivní program dětského domova pro školní rok 2016/2017
10. Preventivní strategie rizikového chování pro období 2015 – 2019
11. Program proti šikanování pro rok 2016/2017
12. Kniha útěků vedená od roku 2010
13. Jednací protokol vedený od 1. 9. 2016
14. Knihy denní evidence jednotlivých rodinných skupin (I. – III.) vedené od 1. 9. 2016
15. Týdenní programy výchovně vzdělávací činnosti od ledna 2017
16. Osobní dokumentace dětí s osobními čísly 62, 68, 69, 70, 81, 82, 84, 87, 89, 91, 97, včetně programů rozvoje osobnosti dítěte, opatření ve výchově a žádostí zákonných zástupců o povolení pobytu mimo zařízení
17. Kniha úředních návštěv vedená od 1. 9. 2016
18. Kniha ostatních návštěv, včetně evidence návštěv osob zodpovědných za výchovu vedená od 1. 9. 2016
19. Dokumentace pedagogických pracovníků (doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání resp. o probíhajícím studiu, výpisy z Rejstříku trestů, psychologická vyšetření)
20. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na školní rok 2016/2017
21. Osvědčení o absolvovaných akcích dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
22. Osobní dokumentace nepedagogických pracovníků (výpisy z Rejstříku trestů)
23. Kniha úrazů vedená od roku 2010
24. Dokumentace k bezpečnosti a ochraně zdraví
25. Ekonomická dokumentace zařízení
26. Dokumentace ke školnímu stravování
27. Seznam dětí dětského domova včetně dat narození
28. Výpočty vyplácení kapesného dětem
29. Rozpisy nákladů rodinných skupin
30. Přehledy pobytu dětí v dětském domově

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihočeský inspektorát, Dukelská 23, 370 01 České Budějovice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.c@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve školském zařízení, jehož se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Jiří Holomek, školní inspektor

Jiří Holomek v. r.

Mgr. Renáta Tvrdíková, školní inspektorka

Renáta Tvrdíková v. r.

Bc. Jiřina Svobodová, kontrolní pracovnice

Jiřina Svobodová v. r.

V Českých Budějovicích 26. 6. 2017

Datum a podpis ředitelky školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Bc. Marie Barabášová, ředitelka školského zařízení

Marie Barabášová v. r.

Ve Zvíkovském Podhradí 29. 6. 2017